

О. Є. КУХАРЄВ

СПАДКОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Підручник

 ПРАВОВА
ЄДНІСТЬ
РЕДАКЦІЯ
ЮРИДИЧНИХ
ВИДАНЬ

Київ • Алерта • 2020

УДК 347.65(477)(076)

К95

Рекомендовано до друку

*Вченою радою Харківського національного університету
внутрішніх справ (протокол № 3 від 02.06.2020 р.)*

Рецензенти:

Спасибо-Фатєєва Інна Валентинівна – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, Заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри цивільного права № 1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Жорнокуй Юрій Михайлович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного права та процесу Харківського національного університету внутрішніх справ.

Кухарєв О. Є.

К95 Спадкове право України : підручник. Київ : Алерта, 2020. 362 с.

ISBN 978-617-566-620-3

У підручнику системно висвітлено основні питання спадкового права відповідно до чинного національного законодавства, правової доктрини; здійснено глибокий аналіз сучасної судової і нотаріальної практики застосування спадкового законодавства. Особливу увагу приділено виявленню особливостей регулювання спадкового права у зарубіжних правопорядках. Запропоновано шляхи вирішення проблем, що виникають в межах спадкового правонаступництва.

Нормативно-правові акти наведено зі змінами та доповненнями станом на 1 травня 2020 р.

Книга розрахована на широке коло читачів: здобувачів вищої освіти, викладачів, науковців, нотаріусів, практикуючих юристів, а також всіх тих, хто шукає відповіді на питання, що стосуються спадкування.

УДК 347.65(477)(076)

ISBN 978-617-566-620-3

© Кухарєв О. Є., 2020,

© Видавництво «Алерта», 2020.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	6
ПЕРЕДМОВА.....	7

ГЛАВА 1.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ СПАДКОВОГО ПРАВА

§ 1. Поняття спадкового права та його місце в системі цивільного права	9
§ 2. Поняття спадкування та його види.....	12
§ 3. Відкриття спадщини	17
§ 4. Час відкриття спадщини.....	21
§ 5. Місце відкриття спадщини.....	26
§ 6. Правовий статус спадкодавця та спадкоємців	32
§ 7. Усунення від права на спадкування.....	36
Питання для самоконтролю	47
Список рекомендованої літератури.....	48

ГЛАВА 2.

ОБ'ЄКТИ СПАДКОВОГО ПРАВОНАСТУПНИЦТВА

§ 1. Склад спадщини	49
§ 2. Спадкування права на земельну ділянку	56
§ 3. Спадкування частки у праві спільної сумісної власності	61
§ 4. Спадкування права на вклад у банку (фінансовій установі) та права на одержання страхових виплат (страхового відшкодування).....	65
§ 5. Спадкування права інтелектуальної власності.....	71
§ 6. Спадкування права на частку в статутному (складеному) капіталі господарських товариств.....	81
§ 7. Спадкування обов'язків спадкодавця.....	86
Питання для самоконтролю	94
Список рекомендованої літератури.....	94

ГЛАВА 3.

СПАДКУВАННЯ ЗА ЗАПОВІТОМ

§ 1. Поняття та правова природа заповіту	96
§ 2. Форма заповіту. Порядок посвідчення заповіту.....	102

§ 3. Зміст заповіту	112
§ 4. Заповідальний відказ	120
§ 5. Покладення на спадкоємця обов'язку вчинити інші дії	129
§ 6. Заповіт з умовою	135
§ 7. Заповіт подружжя.....	142
§ 8. Тлумачення заповіту	149
§ 9. Недійсність заповіту	160
Питання для самоконтролю	167
Список рекомендованої літератури	167

ГЛАВА 4. ВИКОНАННЯ ЗАПОВІТУ

§ 1. Поняття та загальна характеристика виконання заповіту	169
§ 2. Правова природа відносин з виконання заповіту.....	174
§ 3. Виконавець заповіту	177
§ 4. Повноваження виконавця заповіту.....	179
§ 5. Право виконавця заповіту на плату за виконання своїх повноважень та на відшкодування витрат, пов'язаних з цим	183
Питання для самоконтролю	188
Список рекомендованої літератури	188

ГЛАВА 5. СПАДКУВАННЯ ЗА ЗАКОНОМ

§ 1. Поняття та загальна характеристика спадкування за законом.....	190
§ 2. Зміна черговості одержання права на спадкування	196
§ 3. Розмір частки у спадщині при спадкуванні за законом.....	203
§ 4. Перша черга спадкоємців за законом	210
§ 5. Друга черга спадкоємців за законом	217
§ 6. Третя черга спадкоємців за законом	220
§ 7. Четверта черга спадкоємців за законом	222
§ 8. П'ята черга спадкоємців за законом.....	227
§ 9. Обов'язкова частка у спадщині	234
§ 10. Зменшення розміру обов'язкової частки у спадщині	243
§ 11. Спадкування за правом представлення.....	249
Питання для самоконтролю	256
Список рекомендованої літератури	257

ГЛАВА 6. ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВА НА СПАДКУВАННЯ

§ 1. Поняття та загальна характеристика прийняття спадщини	259
§ 2. Способи прийняття спадщини.....	264

§ 3. Строки для прийняття спадщини	269
§ 4. Поняття та строки відмови від прийняття спадщини.....	276
§ 5. Види та способи відмови від прийняття спадщини	283
§ 6. Спадкова трансмісія.....	289
§ 7. Відумерлість спадщини.....	293
§ 8. Охорона спадкового майна.....	302
§ 9. Управління спадщиною	309
Питання для самоконтролю	316
Список рекомендованої літератури.....	317

ГЛАВА 7.

ОФОРМЛЕННЯ ПРАВА НА СПАДЩИНУ

§ 1. Порядок видачі свідоцтва про право на спадщину.....	319
§ 2. Визнання свідоцтва про право на спадщину недійсним	326
§ 3. Оподаткування спадщини	330
Питання для самоконтролю	332
Список рекомендованої літератури.....	332

ГЛАВА 8.

СПАДКОВИЙ ДОГОВІР

§ 1. Поняття та загальна характеристика спадкового договору.....	334
§ 2. Юридична характеристика, форма спадкового договору.....	338
§ 3. Сторони та предмет спадкового договору	344
§ 4. Забезпечення виконання спадкового договору.....	346
§ 5. Розірвання спадкового договору.....	351
Питання для самоконтролю	356
Список рекомендованої літератури.....	356

Алфавітно-предметний покажчик.....	358
------------------------------------	-----

Навчальне видання

Кухарев Олександр Євгенович

СПАДКОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Підручник

Відповідальний за випуск
Комп'ютерна верстка
Обкладинка

О. В. Діордійчук
Д. М. Алексєєв
В. С. Жиборовський

Підписано до друку 15.06.2020 р. Формат 60 x 84^{1/16}.
Папір офсетний. Гарнітура «Times New Roman».
Друк офсетний. Умовн.-друк. арк. 21,04.
Тираж 500 прим.

Видавництво «Алерта»

04210, м. Київ, а/с 112.

Тел.: (044) 223-15-25, 223-15-30.

E-mail: alerta.pravovaednist@gmail.com, веб-сайт: www.alerta.kiev.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 788 від 29.01.2002 р.